

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นหน่วยงานในกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อดำเนินงานในการช่วยเหลือ ผู้เสียหาย การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งกองทุนฯ มีความเป็นมา บทบาท และภารกิจโดยสังเขป ดังนี้

● ความเป็นมา

ผลจากนโยบายแห่งรัฐที่ให้ความสนใจและตระหนักในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ทำให้เกิดการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่งเจตนารมณ์สำคัญของกฎหมายดังกล่าวต้องการที่จะแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ซึ่งมีความหมายรวมถึงตั้งแต่การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ รวมถึงการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม

จากการประกาศให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ ได้นำไปสู่การจัดตั้งกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รัฐบาลได้มีนโยบายสนับสนุนเงิน จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท เพื่อเป็นเงินสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และจัดให้มีคณะกรรมการ ทั้งในส่วนกลางและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนในการกำกับและติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินดังกล่าว

การจัดตั้งกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มีความมุ่งหวังเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้
- (๔) เงินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน
- (๖) เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินของกองทุนหรือที่ได้จากการจัดหารายได้
- (๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายอื่น

- **บทบาท ภารกิจหลักของกองทุน**

การจัดตั้งกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมถึงการช่วยเหลือผู้เสียหาย การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย การช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ และดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปกค.) กำหนด

โครงสร้างกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 42 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารจัดการกองทุนฯ ดังภาพต่อไปนี้

- 1.2 บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ปคม.กำหนด
- 1.3 รายงานสถานะการเงินและการจัดการกองทุนต่อคณะกรรมการ ปคม. ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ปคม. กำหนด

2. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการ ค้ามนุษย์

- 2.1 ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- 2.2 รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ปคม.
- 2.3 เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

3. คณะอนุกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

3.1 ตรวจสอบ วิเคราะห์ และพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย หรือการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ ตามระเบียบและประกาศ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551

3.2 รายงานสรุปผลการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามข้อ 3.1 ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนทราบ

3.3 ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

4. คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

4.1 ตรวจสอบ กลับกรองและพิจารณาให้ความเห็นต่อโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ บริหารกองทุน

4.2 ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

ภารกิจหลักของกองทุนฯ

ภารกิจหลักของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ประกอบไปด้วย

1. ให้การช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ (ประเภทบุคคล)
2. ให้การสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชนด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ประเภทโครงการ)

ซึ่งทั้งสองภารกิจหลักนี้จะมีวิธีการดำเนินการที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ประเภทบุคคล

1.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน คือ เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ โดยกองทุนสามารถให้ความช่วยเหลือได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- การช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์
- การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์
- การช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ในต่างประเทศให้เดินทางกลับ

เข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่

1.2 เกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์
ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ไม่เกินวงเงินครั้งละ 3,000 บาท และช่วยได้ไม่เกิน 3 ครั้ง/ราย/ปี
- ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท และให้รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพาหนะ ค่าอาหารระหว่างติดต่อกับรักษาพยาบาล ไม่เกินวงเงินครั้ง 2,000 บาท และช่วยได้ ไม่เกิน 3 ครั้ง/ราย/ปี

- ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ให้จ่ายในอัตราวันละไม่เกิน 200 บาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ไม่สามารถ ประกอบการทำงานได้ตามปกติ

- ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเป็นเครื่องอุปโภคบริโภค ไม่เกินวงเงินครั้งละ 3,000 บาท และช่วยได้ไม่เกิน 3 ครั้ง/ราย/ปี

- ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่พักตามความเหมาะสม
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือฝึกอบรม
- ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน หรือตามคำสั่งศาล

- ค่าใช้จ่ายในการส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้เสียหาย
- ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่

- ค่าใช้จ่ายในกรณีอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนอนุมัติเป็นการเฉพาะราย

1.3 การยื่นขอรับความช่วยเหลือ

- ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมิมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมิมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดใด ให้ยื่นที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนั้น ๆ

1.4 หลักฐานประกอบการยื่นขอรับความช่วยเหลือ

- คำขอรับความช่วยเหลือตามแบบฟอร์มที่กำหนด (แนบท้ายประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์)
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้านในเขตจังหวัดที่ขอรับการช่วยเหลือ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
- หลักฐานประกอบอื่น ๆ เช่น ใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น

2. ประเภทโครงการ

2.1 คุณสมบัติของหน่วยงาน/องค์กรที่ขอรับเงินสนับสนุน

- หน่วยงานภาครัฐ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
- องค์กรเอกชน เป็นองค์กรที่บุคคลรวมกันขึ้นและได้จดทะเบียนด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551

2.2 ลักษณะโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุน

กรณีเป็นหน่วยงานภาครัฐ ต้องเป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ (Initiative Program) หรือเป็นโครงการที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติได้ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

กรณีเป็นองค์กรเอกชน ต้องเป็นโครงการที่มีการดำเนินงานมาแล้ว ซึ่งมีทุนอยู่บางส่วนหรือเป็นโครงการริเริ่มใหม่ ทั้งนี้ โครงการนั้นต้องไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการหรือแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

สำหรับลักษณะโครงการที่จะได้รับการสนับสนุน ได้แก่ โครงการลักษณะดังต่อไปนี้

- **โครงการที่ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน** เช่น การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับเปลี่ยนเจตคติ ตลอดจนค่านิยมเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ การส่งเสริมการศึกษาทักษะชีวิต การย้ายถิ่นที่ปลอดภัย และการฝึกอาชีพหรือการประกอบอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุนระบบเฝ้าระวังในชุมชน
- **โครงการพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหาย** เช่น การพัฒนาขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองกลุ่มบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายให้เป็นระบบมีคุณภาพ มาตรฐาน ตลอดจนการประสานงานเครือข่ายระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- **โครงการที่ดำเนินงานทางกฎหมายและการปราบปราม** เช่น การผลักดันให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการสร้างเครือข่ายทางกฎหมายเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การสนับสนุนเงินรางวัลและค่าตอบแทนในการนำจับผู้กระทำความผิดของหน่วยงานภาครัฐ
- **โครงการฟื้นฟูเยียวยาและการคืนสู่สังคม** เช่น การพัฒนาที่พักอาศัยชั่วคราว การบริการฝึกอาชีพ การส่งเสริมการประกอบอาชีพ การสนับสนุนค่าครองชีพระหว่างการหางานทำ การสร้างเครือข่ายกระบวนการการส่งกลับอย่างเป็นระบบ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ การเยียวยาผู้เสียหายและครอบครัว และการติดตามผล รวมทั้งการดูแลภายหลังการคืนสู่สังคม เพื่อป้องกันมิให้กลับเข้าสู่ขบวนการค้ามนุษย์อีก
- **โครงการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลการติดตามและการประเมินผล** เช่น การสร้างฐานข้อมูลระดับจังหวัด ระดับประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ สภาพปัญหา การย้ายถิ่น สถิติการดำเนินงาน เส้นทางการค้ามนุษย์ พื้นที่และกลุ่มเสี่ยง และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และสนับสนุนการทำวิจัย
- **โครงการพัฒนากลไกการบริหารงานและการจัดการในด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์** เช่น การจัดทำแผนงานระดับจังหวัดและแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงาน มีการพัฒนาระบบเครือข่ายการดำเนินงานทุกระดับ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และองค์กรเครือข่าย และการสนับสนุนองค์กรที่ปฏิบัติงานในทุกระดับ

- **โครงการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ** เช่น การพัฒนากลไกความร่วมมือบริเวณชายแดนในการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ การจัดทำข้อตกลงและแผนปฏิบัติการทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคีและระดับภูมิภาคหรืออนุภูมิภาค และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสารของประเทศต้นทาง ทางผ่านและปลายทาง

- **โครงการอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์กำหนด**

ทั้งนี้ ลักษณะโครงการจะต้องมีวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินงานชัดเจน มีผลต่อการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย หรือการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคคล หรือหน่วยงาน หรือประชาชนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย หรือการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

2.3 เกณฑ์ค่าใช้จ่าย ให้เป็นไปตามอัตราและรายการตามกฎหมายเกณฑ์ของทางราชการ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราหรือรายการตามกฎหมายเกณฑ์ของทางราชการ ให้ใช้อัตราหรือรายการที่เป็นปัจจุบันหรือกรณีที่มีอัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายกำหนดไว้ ไม่สามารถใช้ดำเนินงานได้อย่างเพียงพอกับความจำเป็น หรือกรณีไม่มีอัตราเงินและรายการกำหนดไว้ ให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาเป็นกรณีไป

2.4 รอบการพิจารณาโครงการ กองทุนจะเปิดรับโครงการตลอดปี โดยจะพิจารณาโครงการประมาณเดือนละหนึ่งครั้ง

2.5 การยื่นขอรับการสนับสนุน

- กรณีองค์กรที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน ประสงค์จะดำเนินโครงการในเขตกรุงเทพฯ ให้ยื่นที่กองบริหารกองทุน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- กรณีองค์กรที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน ประสงค์จะดำเนินโครงการในจังหวัดใด ให้ยื่นต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนั้น ๆ เพื่อพิจารณาในเบื้องต้นก่อนนำเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จากรายละเอียดความเป็นมาและภารกิจของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ นักวิจัยโครงการจะใช้เป็นฐานข้อมูล และกรอบแนวคิดสำหรับการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ต่อไป

ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 เพื่อดำเนินการหลักสำคัญในการสนับสนุนทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ คือ

1. ช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์และคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์
2. ช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่
3. การป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ตามระเบียบที่คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์กำหนด

ภารกิจหลักของกองทุนฯ ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้น คือ ภารกิจที่ปรากฏตามรายละเอียดของกฎหมาย ที่ส่งผลให้มีการจัดตั้งกองทุนฯ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2551 และหลังจากนั้น ก็มีระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนฯ เกิดขึ้นตามมาเพื่อความเป็นระบบและความถูกต้องในการใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ดังนี้

1. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2552

ระเบียบฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญคือ การแสดงรายละเอียดการรับเงิน การจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ เช่น สถาบันการเงินที่กองทุนฯ จะต้องเปิดบัญชีไว้สำหรับบริหารกองทุนได้อย่างคล่องตัว ประเภทของเงินที่จะเข้าบัญชีกองทุน ตลอดจนการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนในกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

2. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ว่าด้วยการรายงานสถานะการเงินและการจัดการกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2552

ระเบียบฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญคือ การกำหนดระยะเวลาให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินตามที่ปลัดกระทรวงกำหนด และให้คณะกรรมการบริหารกองทุนรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตลอดจนให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

3. ระเบียบคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2552

ระเบียบฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญคือ การอธิบายหลักเกณฑ์และการอนุมัติการใช้เงินของกองทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้เงินเพื่อการฟื้นฟูเยียวยาและการคืนสู่สังคม การจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูล การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นต้น และระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประสงค์ที่จะขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

4. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ว่าด้วยการจดทะเบียนองค์กรเอกชนด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2552

ระเบียบฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญคือ การระบุคุณสมบัติขององค์กรเอกชนที่มีความประสงค์จะยื่นคำขอจดทะเบียนองค์กรเอกชนด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตลอดจนขั้นตอน วิธีการการยื่นคำขอจดทะเบียนให้ถูกต้องตามระเบียบ

5. ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ประกาศ ณ วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ.2552

ประกาศฉบับดังกล่าว เป็นรายละเอียดเพิ่มเติมจากระเบียบคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2552 ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ให้ใช้จ่ายในกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การช่วยเหลือผู้เสียหาย การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย เป็นต้น และยังแสดงรายละเอียดของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการใช้เงินหรือทรัพย์สินของกองทุนสำหรับการช่วยเหลือผู้เสียหาย การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย หรือการช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ เป็นต้น

6. ประกาศคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง วงเงินและรายการค่าใช้จ่าย ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นในการให้การสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ประกาศ ณ วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2552

ประกาศฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญคือ รายละเอียดของวงเงินของโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน ว่าโครงการขนาดใดจะได้รับการสนับสนุนในวงเงินเท่าใด ตลอดจนคุณสมบัติของผู้ประสงค์ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน และลักษณะของโครงการที่จะได้รับการสนับสนุนรายการค่าใช้จ่ายจากกองทุน เป็นต้น

จากพระราชบัญญัติ ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ทั้งหมด ได้แสดงให้เห็นถึงความเป็นมาในการจัดตั้งกองทุน ภารกิจหลักที่สำคัญในการดำเนินงานกองทุน ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานที่เป็นการสนับสนุนต่อความสำเร็จของการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ให้ลดลงและหมดไปในที่สุด ซึ่งในอนาคตอาจจะมีการออกระเบียบ ประกาศเพิ่มเติมเพื่อเป็นการเสริมให้ระบบการบริหารจัดการกองทุนดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามสถานการณ์ของการค้ำมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไป

บทที่ 2

แนวคิดในการจัดทำแผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

ก่อนที่จะกล่าวถึงการวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ ตลอดจนแผนงานโครงการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ทางคณะผู้จัดทำได้กำหนดแนวคิดและแนวทางในการจัดทำแผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ โดยมีแนวคิดหลักที่ว่า

1. การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ จำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์ให้เห็นบทบาทหน้าที่/ ภารกิจหลักของกองทุนฯ ว่ากองทุนมีบทบาทหน้าที่ที่ถูกกำหนดให้ต้องปฏิบัติไว้อย่างไร การวิเคราะห์ดังกล่าวจึงต้องพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติกับเจตนารมณ์การจัดตั้งกองทุนฯ ตามพระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551

2. การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ จำเป็นต้องวิเคราะห์บริบทสถานการณ์ปัญหาการค้ำมนุษย์ (Situation Analysis) และการเปลี่ยนแปลงของปัญหาที่เกิดขึ้น จำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์และรู้เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง เนื่องจากบริบทสถานการณ์ดังกล่าวมีผลโดยตรงต่อการกำหนดบทบาทและทิศทางการทำงานของกองทุนฯ ทั้งในเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การทำงาน

3. การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ครั้งนี้ เป็นการทบทวนแผนกลยุทธ์กองทุนฯ ปี พ.ศ. 2556-2559 หมายความว่าแผนฯ ดังกล่าวมิได้เป็นแผนที่เริ่มต้นจากการคิดใหม่ทั้งหมด

ดังนั้น การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ปี พ.ศ. 2557-2559 จึงเริ่มจากการทบทวนแผนกลยุทธ์กองทุนฯ (2556-2559) ที่ผ่านมามีเป็นอย่างไร และนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

4. การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ครั้งนี้ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องในการเข้ามามีส่วนในการสะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนการเข้าร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการที่กองทุนฯ ได้กำหนด

5. แผนกลยุทธ์หรือการวางแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ที่ได้ทบทวนและจัดทำขึ้นนี้ เป็นแผนที่มุ่งตอบสนองต่อการดำเนินงานของกองทุนฯ ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ที่กำหนดให้กองทุนฯ ทำหน้าที่เป็นแหล่งทุนสนับสนุน ตลอดจนแผนฯ ฉบับนี้เป็นแผนที่ใช้ภายในองค์กรเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือการบริหารกองทุนในส่วนที่ดูแลกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เท่านั้น

จากแนวคิดดังกล่าว ทางคณะผู้จัดทำได้วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสอดคล้องบทบาทหน้าที่ของกองทุนฯ กับ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551

ความสนใจและตระหนักในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของรัฐบาลไทย ทำให้เกิดการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่งเจตนารมณ์สำคัญของกฎหมายดังกล่าวต้องการที่จะแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ซึ่งมีความหมายรวมถึงตั้งแต่การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ รวมถึงการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม

ในช่วงแรกกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก ได้ดำเนินการบริหารจัดการจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท โดยแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนร่วมประชุมพิจารณาให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามที่หน่วยงานให้การดูแลผู้เสียหายร้องขอ โดยจะดำเนินการเบิกจ่ายจากสำนักงบประมาณ ต่อมาภายหลังจากนี้ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎหมายได้ระบุให้จัดตั้งกองทุนในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” โดยให้เบิกจ่ายจากกองบริหารกองทุน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์ และมีคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน โดยมีคณะติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

รูปธรรมหนึ่งของการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์คือ การจัดตั้งกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมถึงการช่วยเหลือผู้เสียหาย การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหาย การช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ และดำเนินการช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานของกองทุนอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน ทำหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

กองทุนฯ เป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งเป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในกรณีที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณส่วนราชการหรือแหล่งทุนอื่น ๆ ได้ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน

การจัดตั้งกองทุนฯ ถือเป็นนวัตกรรมทางสังคมในรูปแบบหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการทำงานที่เป็นอยู่ในระบบปกติที่อาจมีข้อจำกัดในเรื่องระเบียบการทำงาน ความยุ่งยากของขั้นตอนการทำงาน และข้อจำกัดด้านงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น กองทุนฯ ยังช่วยส่งเสริมให้ภาคีองค์กรนอกภาครัฐที่ไม่ได้มีบทบาทหลักในเรื่องดังกล่าว สามารถเข้ามาเป็นหน่วยงานภาคร่วมขับเคลื่อนการทำงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น

ที่ผ่านมา กองทุนได้เริ่มรับงบประมาณเพื่อดำเนินงานในปี 2552 จำนวน 10 ล้านบาท โดยได้เริ่มดำเนินงานกองทุนในปี 2553 จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า การจัดสรรเงินของกองทุนยังขาดทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน และยังไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้ รวมทั้งมีองค์กรภาคเอกชนเข้ามาขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนจำนวนน้อยมาก ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการดำเนินของกองทุนฯ ว่าจำเป็นต้องมีการสร้างความเข้าใจและสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังองค์กรภาคีเครือข่ายควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์กรและบุคลากรเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้ ข้อพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจถึงเจตนารมณ์และบทบาทหน้าที่ของกองทุน ตลอดจนผลลัพธ์ที่สะท้อนความสำเร็จของกองทุนฯ จึงอยู่ที่ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในมิติต่างๆ ในสังคมไทยทั้งในแง่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการดูแล และการคลี่คลายของปัญหาการค้ามนุษย์

บทบาทของกองทุนฯ จึงทำหน้าที่เหมือนผู้สนับสนุน (Enabler) ที่เอื้ออำนวยให้หน่วยงานภาคีต่างๆ ที่ทำงานด้านการค้ามนุษย์สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การสนับสนุน ส่งเสริมของกองทุนในด้านต่างๆ โดยใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในฐานะ “น้ำมันหล่อลื่น” ให้เกิดความคล่องตัวและมีศักยภาพสมรรถนะในการทำงานที่สูงขึ้นทั้งแง่ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์

ผลจากการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิต ทักษะคิดและค่านิยมของผู้คนในสังคมเปลี่ยนไปจากรูปแบบวิถีชีวิตที่สงบ เรียบง่าย มีความกลมกลืนกับธรรมชาติและจริยธรรม มีการช่วยเหลือเกื้อกูล ไปสู่วิถีชีวิตที่เร่งรีบ มีความปัจเจกชนสูง ฉาบฉวย ตลอดจนการหล่อหลอมทางวัตถุและการบริโภคนิยม ทำให้ปัญหาสังคมมีความรุนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอารัดเอาเปรียบและปัญหาการอยู่ร่วมกันในสังคมจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่ปัญหาการค้ามนุษย์

สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์มิได้เกิดขึ้นจากเพียงการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบโครงสร้างทางสังคม หากแต่ยังเกิดจากปัจจัยหลักต่างๆ ที่มีผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม เช่น ความยากจน ความเสื่อมถอยทางศีลธรรมจริยธรรม ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว ปัญหาด้านค่านิยมชายเป็นใหญ่และการบริโภคนิยม รวมถึงการสร้างแรงจูงใจผ่านการโฆษณาและสื่อลามกอนาจาร การชักจูงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวบริการทางเพศ (Sex Tourism) ตลอดจนนโยบายด้านแรงงานราคาถูก (Cheap Labor Policy) ที่ต้องการแรงงานราคาถูกในกลุ่มงานหนัก เสี่ยงอันตรายเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี (Liberal Advanced Capitalism) แบบไร้พรมแดน ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นตัวเร่ง (Accelerator) ที่สำคัญที่ทำให้ปัญหาสถานการณ์การค้ามนุษย์เกิดขึ้น (Emergence) และดำรงอยู่ (Existence) และเชื่อมโยงกับปัญหาสังคมอื่นๆ ทำให้การแก้ไขปัญหามีความยุ่งยาก (Difficulty) และสลับซับซ้อน (Complex)

ปัจจุบันพื้นที่ประเทศไทยมิได้เป็นเพียงประเทศปลายทางหรือเป็นจุดแวะพักของขบวนการค้ามนุษย์ หากแต่อาจเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และจุดหมาย ซึ่งความเป็นประเทศต้นทาง ทางผ่าน หรือปลายทางของการค้ามนุษย์ มีนัยยะที่ชี้ให้เห็นถึงการขาดการจัดการปัญหาที่ตีพอทั้งในแง่นโยบาย และโครงสร้างกลไก ระบบการดำเนินงาน อันเป็นภาวะความอ่อนแอและล้มเหลวที่เกิดจากระบบสังคม ทั้งด้าน

การสร้างโอกาสจ้างงานและการมีงานทำ ปัญหาความยากจนอันเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจที่ขาดสมดุล ปัญหาการคอร์รัปชันและการทุจริตต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ มาตรการการควบคุมการหลั่งไหลเข้าออกของ แนวชายแดนและจุดผ่อนปรน ปัญหาด้านเชื้อชาติและอคติทางเพศที่ส่งผลต่อการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล หรือ ความไม่มั่นคงและความขัดแย้งทางการเมือง เป็นต้น

ข้อปรากฏของสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ทำให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับ สนใจและความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจริงจังทั้งในด้านการป้องกันและการปราบปรามการค้ามนุษย์ภายใต้ความ ร่วมมือของภาคีภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนและประชาสังคม

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนองค์กรภาคเอกชนจะให้ความสำคัญ ในการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ หากแต่พบว่าผลลัพธ์ของการจัดการปัญหาดังกล่าวยังไม่อาจคลี่คลายได้ เท่าที่ควรดังข้อมูลที่ปรากฏจากการจัดอันดับประเทศไทยที่ยังคงเป็นประเทศที่ต้องถูกจับตามองเรื่องการค้า มนุษย์ในระดับ 2 (Tier 2 Watch List) ซึ่งถูกจัดอันดับดังกล่าวมาต่อเนื่อง 4 ปี (2010-2011-2012-2013) ซึ่งให้เห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ต้องมีความจริงจังและทำงานด้วยวิสัยทัศน์และวิธีการที่ ถูกต้อง

ลักษณะปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้น กล่าวได้ว่าเป็นปัญหาที่เป็นผลมาจากความอ่อนแอของสถาบัน ครอบครัวยุคใหม่และความล้มเหลวของระบบสังคมและวัฒนธรรม ระบบการศึกษา ปัญหาทางการเมือง และระบบ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ และปัญหาอันเนื่องมาจากตัวบุคคล ค่านิยมและพฤติกรรม ที่ทำให้ปัญหาการค้า มนุษย์ไม่ได้เกิดจากเงื่อนไขของการถูกล่อลวง ข่มขู่และบังคับ (Deception and Coercive) เท่านั้น หากแต่ยัง เกิดจากการสมัครใจ การยินยอม การมีส่วนร่วมในขบวนการค้ามนุษย์ที่ชัดเจนที่สุดก็คือการค้าประเวณีในกลุ่ม เด็กนักเรียน นักศึกษา ทำให้ปัญหาการค้ามนุษย์ภายใต้โลกยุคไร้พรมแดน ไม่สามารถจำกัดแต่เพียงพื้นที่หรือ กลุ่มคน หรือความคิดชุดเดิม กล่าวคือ ลักษณะการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่สังคมไทย จะมีทั้งคนไทยที่เป็น เหยื่อของการค้ามนุษย์และคนต่างชาติที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ทั้งที่สมัครใจและมีส่วนร่วม (Participated Victim) ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายที่ต้องป้องกันและเฝ้าระวังจึงเป็นทั้งคนไทยและคนต่างชาติ

สภาพดังกล่าวมีสาเหตุหลักมาจากปัญหาเชิงโครงสร้างสังคม สภาพเศรษฐกิจ และปัจจัยเงื่อนไขส่วน บุคคล เช่น ค่านิยมทางวัตถุ พฤติกรรมการบริโภค ทักษะคิดและความไม่รู้

ในส่วนของผลการประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่า สถานการณ์ด้านการค้ามนุษย์ในประเทศไทยตามแนว ตะเข็บชายแดนจะมีทั้งลักษณะการค้าประเวณีในรูปแบบโสเภณีเด็ก การค้าแรงงานของกลุ่มแรงงานข้ามชาติ (มอญ กระเหรี่ยง พม่า) รวมถึงการค้ามนุษย์/ การค้าบุตรหลานให้เป็นแรงงานรับจ้างโดยความยินยอมของพ่อ แม่ผู้ปกครอง การหลบหนีเข้าเมืองเพื่อเป็นแรงงานประมง การลักลอบขนคน (Smuggling) การเข้าร่วม

ขบวนการขอลาน และที่สำคัญ เหตุของการค้ามนุษย์ได้ผันตัวเองเข้าสู่ขบวนการโดยสมัครใจหรือยินยอมมีส่วนร่วมในการทำงานดังกล่าวทั้งที่รู้ผิดกฎหมาย ดังเช่น การเป็นโสเภณี ขอลานหรือการรับส่งยาเสพติด ประกอบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่เอาจริงเอาจัง

สภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้น ทำให้เห็นว่ารูปแบบของการค้ามนุษย์มีลักษณะที่เปลี่ยนไปจากการถูกบังคับมาเป็นสมัครใจ รวมถึงขบวนการค้ามนุษย์มีการทำงานเป็นเครือข่ายขณะที่หน่วยงานที่รับผิดชอบยังคงทำงานแบบเฉพาะหน่วยงานหลักที่มีบทบาท ทำให้แนวโน้มของเหยื่อ และผลกระทบและความเสียหายจากการค้ามนุษย์จะมีเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะเปราะบาง (Vulnerable)

เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว พบว่าเกิดจากปัจจัยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ระบบครอบครัว ที่อ่อนแอ การขาดโอกาสทางการศึกษา และการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย รวมถึงแรงจูงใจด้านนโยบาย ค่าจ้าง 300 บาท รวมถึงปัจจัยส่วนบุคคลและครอบครัว เช่น ปัญหาแรงงานเด็กในรูปขอลานเด็กกัมพูชาที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากพ่อแม่ของเด็กเอง

นอกจากนี้ ในกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ในรูปแบบการค้าประเวณี พบว่ามี การชักจูงล่อลวงในกลุ่มเพื่อน ประกอบกับค่านิยมทางวัตถุนิยม อันเป็นผลให้การค้าประเวณีมีลักษณะสมัครใจ และเป็นเครือข่ายที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งบางกรณีเกินขอบเขตอาจของกฎหมาย (พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551) ที่จะดำเนินคดีได้เพราะองค์ประกอบของการกระทำความผิดไม่ชัดเจน ทำให้เห็นประเด็นการดำเนินงานที่ผ่านมาที่ว่า “กระบวนการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่ผ่านมาล่าช้าและขาดประสิทธิภาพอย่างมากเมื่อเทียบกับการแพร่ขยายตัวของปัญหาการค้ามนุษย์ที่มีความสลับซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง”

แม้ว่าที่ผ่านมา รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการกำหนดนโยบาย และการดำเนินมาตรการอย่างเอาจริงเอาจังเพียงใดก็ตาม¹ แต่การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการพัฒนาโลก และระบบการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ยังมีลักษณะที่เป็นทวิลักษณ์ที่แยกจากกัน ไม่สามารถประสานการทำงานได้เท่าที่ควร กล่าวคือ เป็นการผลักดันเชิงนโยบายที่เกิดขึ้นในระดับระหว่างประเทศอันเป็นผลมาจากข้อตกลงและความร่วมมือร่วมกันในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง

¹ รูปธรรมความพยายามของรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์เห็นได้จากการพยายามสร้างข้อผูกพันระหว่างรัฐต่อรัฐ และการทำงานภายใต้ความร่วมมือแบบพหุภาคี กับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือการเข้าร่วมลงนามเป็นประเทศที่มุ่งแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับนานาชาติ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งทุนสนับสนุนหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ และการให้ความช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ โปรดดูเพิ่มเติมใน พระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551

หากแต่ในส่วนของการดำเนินงานที่ต้องเกิดขึ้นในระดับพื้นที่ชุมชนในฐานะเป็นหน่วยทางสังคมที่มีความใกล้ชิด ปัญหายังคงมีข้อจำกัดในการทำงานทั้งแง่เครื่องมือวิธีการ และการสนับสนุนงบประมาณ

บทเรียนสำคัญที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านการพัฒนาการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางสังคม และความมั่นคงของมนุษย์พบว่ามีความสำคัญคือ ขาดการบริหารสังคมที่มุ่งให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีทั้งในแง่ แนวคิดและวิธีการจัดการ เนื่องจากพบว่าการจัดการโดยรัฐยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของความเข้าใจและแนวทางการตอบสนองความต้องการอย่างเหมาะสม แม้ว่าในหลายกรณีรัฐเองจะไม่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรก็ตาม

ขณะที่การทำงานในระบบงานประจำที่มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบชัดเจน ก็ขาดประสิทธิภาพการทำงาน รวมถึงปัญหาด้านทัศนคติการทำงาน ยกตัวอย่างเช่น ในการจับกุมผู้กระทำความผิดก็สามารถจับกุมได้ เฉพาะเพียงเหยื่อ ไม่สามารถดำเนินการเอาผิดได้กับขบวนการ สาย หรือนายหน้า รวมถึงช่องว่างทางกฎหมาย ที่ทำให้ขบวนการลักลอบขนคนไม่สามารถถูกปราบปรามได้อย่างเด็ดขาดจริงจึงอันเนื่องมาจากไม่เข้า องค์ประกอบของการกระทำความผิด เป็นต้น

สาเหตุที่ทำให้มาตรการและการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความไม่เอาจริงเอาจัง ไม่เอาใจใส่ ขาดการบังคับใช้กฎหมาย และการทุจริตต่อหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่สำคัญ แนวทางการจัดการปัญหาขาดความหลากหลายผู้มีส่วนภาคีหลักในการทำงานเพื่อการ ป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นสถาบันที่ ทำหน้าที่ปลูกฝังค่านิยม ระบบคิด ระบบคุณค่า และสร้างหลักประกันในความเป็นอยู่ที่ดีให้กับสมาชิกในสังคม

3. การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ปี 2556-2559

การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 ทางคณะผู้จัดทำฯ ได้กำหนดวิธีการไว้โดย ได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรภาคีและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4 เวทีภูมิภาคเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์กองทุนค้า มนุษย์ ปี 2556-2559 เพื่อทบทวนแผนฉบับดังกล่าว และกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ขอบเขตเนื้อหา และ โครงการกิจกรรมสำหรับการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2557-2559 ซึ่งมีกำหนดการ ดำเนินการในแต่ละเวที ได้แก่

เวทีที่ 1. กิจกรรมการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดย หน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่าย เวทีภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมฮอลิเดย์ การ์ เดน จังหวัดเชียงใหม่

เวทีที่ 2. กิจกรรมการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยหน่วยงาน องค์การภาคีเครือข่าย เวทีภาคกลาง ระหว่างวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ.2556 ณ โรงแรมปรีซ์พาลาส กรุงเทพมหานคร

เวทีที่ 3. กิจกรรมการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยหน่วยงาน องค์การภาคีเครือข่าย เวทีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2556 ณ โรงแรมการ์เซีย จังหวัดขอนแก่น

เวทีที่ 4. กิจกรรมการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยหน่วยงาน องค์การภาคีเครือข่าย เวทีภาคใต้ ระหว่างวันที่ วันที่ 30 สิงหาคม 2556 ณ โรงแรมไดมอนด์ พลาซ่าหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 4 เวทีภูมิภาค สามารถประมวลสรุปเป็นประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะสำคัญที่มีต่อแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 และทิศทางในระยะต่อไปของแผนฯ (2557-2559) ได้ดังนี้

- การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุของแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 มีขอบเขตที่กว้างและใหญ่มาก แม้ว่าจะมีความชัดเจนในแง่ทิศทาง (Direction) หากแต่ไม่เห็นความชัดเจนในเชิงเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในช่วงระยะเวลาที่เหลือของแผนฯ
- ขนาดของความสำเร็จในแง่ของการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จดังกล่าวไม่ได้ขึ้นอยู่กับกองทุนฯ แต่เพียงหน่วยงานเดียว อีกทั้งกองทุนฯ ไม่ได้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ได้ด้วยตัวเอง
- ควรยึดมั่นต่อบทบาทหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กำหนดไว้ว่ากองทุนมีบทบาทหน้าที่อะไร และควรใช้แผนกลยุทธ์เป็นเครื่องมือที่จะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
- ที่ผ่านมา ยังเห็นว่าแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 ขาดการวิเคราะห์ภาคีเชิงยุทธศาสตร์อย่างเพียงพอ มองปัญหาการค้ามนุษย์ยังไม่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบทั้งในแง่ระบบการจัดการปัญหา และระบบการบริหารกองทุนฯ และองค์การภาคีเครือข่าย ทำให้ไม่มีความชัดเจนในด้านหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Partner) และผู้รับประโยชน์ (End User)
- ความไม่ชัดเจนในเชิงยุทธศาสตร์หรือการซ้อนทับกันในเรื่องขอบเขตของแต่ละยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของ

สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ที่มีพลวัตสูง อันมีผลให้ต้องปรับยุทธศาสตร์การทำงานและการกำหนดกลยุทธ์และยุทธวิธีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมถึงต้องวิเคราะห์หุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

- ความชัดเจนของแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 มีความชัดเจนในเรื่องของพันธกิจ ซึ่งสอดคล้องตามบทบาทหน้าที่ที่พระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ได้กำหนดไว้ หากแต่ยังขาดการพิจารณาบทบาทการทำหน้าที่เป็นกองทุนฯ ในแง่การบริหารจัดการกองทุน (Management/ Managing)

จากผลการประชุมดังกล่าว ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนและปรับแผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2557-2559 โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

- กองทุนฯ จำเป็นต้องสะท้อนผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ให้มีความชัดเจนว่าสามารถคลี่คลายสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในบริบทสังคมไทยอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องสามารถชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่สนองต่อการจัดอันดับปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier 2 Watch list เข้าสู่ปีที่ 5
- กองทุนฯ จำเป็นต้องสร้างความรู้ด้านการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ที่สอดคล้องและเท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง เพราะผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่ประชุมได้สะท้อนให้เห็นถึงการขาดแคลนองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ แนวทางการจัดการปัญหา การวิเคราะห์และพัฒนาข้อเสนอโครงการ และการออกแบบกิจกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบ
- กองทุนฯ จำเป็นต้องมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น
  - การพัฒนาศักยภาพหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน
  - การพัฒนาศักยภาพหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุน
  - การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง
  - การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ สป.คม. จังหวัด
  - การสื่อสาร สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติให้กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- กองทุนฯ จำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารจัดการกองทุนฯ ที่ชัดเจนทั้งในแง่ระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และข้อกำหนดในพระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติด รวมถึงการสื่อสารและชักจูงแนวทางการปฏิบัติไปยังระดับพื้นที่
- การประชาสัมพันธ์กองทุนฯ เป็นสิ่งที่ทางกองทุนฯ ควรให้ความสำคัญควบคู่ไปกับการทำงาน โดยการประชาสัมพันธ์ควรทำในลักษณะคือ 1. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ (Perception) เกี่ยวกับบทบาทของกองทุนฯ แนวทางการเข้าถึงแหล่งทุน ฯลฯ ควรเป็นการประชาสัมพันธ์ในระดับพื้นที่จังหวัดอาจผ่านสื่อกระจายเสียง แผ่นพับ โปสเตอร์ 2. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดในแง่ของการเชิญชวน (Persuasive) ควรดำเนินการในส่วนกลาง โดยเน้นที่การประชาสัมพันธ์ผลงานของกองทุนฯ หรือผลการดำเนินโครงการของหน่วยงานองค์กรที่ได้รับการสนับสนุน
- กองทุนฯ ควรมีการติดตามประเมินผล และการตรวจเยี่ยมชมโครงการที่ได้รับการสนับสนุน ทั้งในแง่การติดตามความก้าวหน้า การติดตามและประเมินผลลัพธ์การทำงานที่เกิดขึ้น การเยี่ยมชมโครงการเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกองทุนฯ และผู้รับการสนับสนุน เพื่อสร้างความสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีในฐานะที่เป็นกลไกพันธมิตรในการทำงาน ทั้งนี้เพราะ **“คุณภาพผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ขึ้นอยู่กับคุณภาพผลการดำเนินโครงการของหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุน”**
- การทบทวนแผนกลยุทธ์กองทุนค้ายาเสพติดเป็นประจำอย่างต่อเนื่องทุกปี จะทำให้ขอบเขตเนื้อหา และเป้าหมายการทำงานทั้งในส่วนของกองทุนฯ และหน่วยงานภาคีมีความชัดเจน เพราะ **“ความสำเร็จของกองทุนฯ มิได้วัดแค่เพียงการให้การสนับสนุนหรือการใช้จ่ายเงิน หากแต่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของโครงการที่เกิดขึ้น”**

จากผลการประชุมและข้อเสนอแนะดังกล่าว ทางคณะผู้จัดทำได้นำไปประมวลสรุปและปรับเนื้อหา ของแผนยุทธศาสตร์กองทุน ปี 2557-2559 ดังปรากฏในเนื้อหาลำดับต่อไป

บทที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมกองทุนฯ

การวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ ตลอดจนแผนงานโครงการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เริ่มจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์กองทุนค้ามนุษย์ ปี 2556-2559 เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกองทุนฯ ในรูปแผนยุทธศาสตร์การทำงานและแผนปฏิบัติงานประจำปี

การวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งจากบริบทสถานการณ์ที่เป็นอยู่เดิม (Re-SWOT) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน (SWOT) โดยให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนฯ ซึ่งกองทุนฯ ได้เชิญกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนองค์กรภาคีเครือข่ายที่ทำงานด้านการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นภาคีการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Partners) มาร่วมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์ความต้องการเชิงกลยุทธ์และจุดยืนในการดำเนินงานของกองทุนฯ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกองทุนฯ ให้มีความชัดเจน

- ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมกองทุนโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT

- 1. จุดแข็ง (Strengths)

S1: กองทุนมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ส่งผลให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณและสามารถสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเพียงพอ

S2: ผู้บริหารให้ความสำคัญกับนโยบายรัฐบาลส่งผลให้กองทุนได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

S3: กองทุนมีระเบียบและกระบวนการทำงานเพื่อการป้องกันและต่อต้านการค้ามนุษย์ที่ชัดเจน ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตลอดจนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีโอกาสได้จัดทำโครงการเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

S4: บุคลากรกองทุนมีมนุษยสัมพันธ์และจิตมุ่งบริการ ส่งผลให้ขยายการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

นอกเหนือจากการทบทวนวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Re-SWOT) ที่เป็นจุดแข็งเดิมแล้ว ยังมีประเด็นจุดแข็งที่น่าสนใจเพิ่มเติมดังนี้

- เจ้าหน้าที่กองทุนฯ มีความตั้งใจและความพร้อมในการทำงาน
- เจ้าหน้าที่กองทุนฯ มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อการทำงานให้บริการ ส่งผลให้การประสานงานและการแก้ไขปัญหาได้รับความร่วมมือ
- กองทุนฯ มีงบประมาณในการทำงานที่เพียงพอและต่อเนื่อง
- กองทุนฯ มีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

W1: กองทุนมีการบริหารงานแบบรวมศูนย์ ส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณล่าช้าและไม่ตอบสนองความต้องการอย่างทันทั่วถึง

W2: คณะกรรมการ อนุกรรมการกองทุนกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมจากกรอบแนวทางที่ได้กำหนดไว้ ส่งผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการช่วยเหลือและหน่วยงาน/องค์กรได้รับการสนับสนุน

W3: กองทุนมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง รูปแบบและเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ยังไม่น่าสนใจและไม่หลากหลาย ส่งผลให้หน่วยงาน/องค์กรที่ดำเนินงานด้านป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เข้าไม่ถึงเงินกองทุน

W4: กองทุนมีสัดส่วนกรรมการของภาค NGO และภาคประชาชนยังไม่สมดุลกับภาครัฐ ส่งผลให้กิจกรรมโครงการที่ได้รับการพิจารณากระจุกอยู่ที่หน่วยงานของรัฐ

W5: บุคลากรกองทุนไม่สามารถเท่าทันสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การพิจารณางบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของเครือข่าย

W6: บุคลากรกองทุนมีองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ด้านการค้ามนุษย์ไม่เพียงพอ ส่งผลให้การประสานงานกับเครือข่ายไม่ถูกต้องตรงกัน

W7: ขาดนักวิเคราะห์นโยบายและแผนส่งผลให้การวิเคราะห์โครงการไม่มีประสิทธิภาพ

W8: กองทุนยังขาดคู่มือการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ส่งผลให้การทำงานของกองทุนยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

W9: ยังไม่มีแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ ส่งผลให้ขาดการนำไปสู่การปฏิบัติ

W10: ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูล

W11: การจัดเก็บข้อมูลยังเป็นแบบแยกส่วน ไม่มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล

นอกเหนือจากการทบทวนวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Re-SWOT) ที่เป็นจุดอ่อนเดิมแล้ว ยังมีประเด็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการพิจารณาดังนี้

- บุคลากรขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ เช่น สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันมีผลต่อการวิเคราะห์โครงการ และการให้คำแนะนำ
- การทำงานขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดรูปแบบและเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจ ช่องทางไม่หลากหลาย
- ขาดคู่มือในการปฏิบัติงาน
- บุคลากรขาดการพัฒนาศักยภาพที่เพียงพอ
- ขั้นตอนการทำงานของกองทุนฯ ยังมีความล่าช้า ขาดระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

3. โอกาส (Opportunities)

O1: มีนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการทำงานด้านการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ ส่งผลให้ได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

O2: ทุกภาคส่วนในระดับประเทศมีความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน ส่งผลให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาโดยเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุน

O3: มีความร่วมมือในรูปแบบเมืองคู่แฝด ระดับทวิภาคี พหุภาคี ส่งผลให้กองทุนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

O4: ประเทศไทยมีเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่มีความหลากหลายและครอบคลุม ส่งผลให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการบริการที่รวดเร็วและทั่วถึง สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลของกองทุนได้

O5: มีเครือข่ายในหลายระดับที่มีความรู้และจิตอาสาทางด้านกฎหมาย ด้านข้อมูล ด้านการปฏิบัติงาน ส่งผลให้กองทุนมีมุมมองในการทำงานชัดเจนและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

O6: มีคู่มือในการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน เช่น คู่มือจาก สปป., IOM ฯลฯ ส่งผลให้การปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

O7: มีคณะกรรมการในทุกระดับเพื่อกลั่นกรองและแก้ไขปัญหาลงสู่การขับเคลื่อนงาน กองทุนมีศักยภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

O8: บุคลากรได้รับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ส่งผลให้การพิจารณาโครงการมีความ ชัดเจน

นอกเหนือจากการทบทวนวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Re-SWOT) ที่เป็นโอกาสเดิมแล้ว ยังมีประเด็น โอกาสที่น่าสนใจ ดังนี้

- นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหาการค้ำมนุษย์
- ความเพียงพอของงบประมาณ และความต่อเนื่องของงบประมาณทำให้แผนฯ ของกองทุนฯ ไม่มี ข้อจำกัดด้านทรัพยากร
- คณะกรรมการทุกระดับและผู้บริหารหน่วยงานมีความรู้ที่เพียงพอต่อการทำงาน สามารถชี้แนะ การทำงานของเจ้าหน้าที่
- มีเอกสารแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทั้งในแง่กฎระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ

4. ภัยคุกคาม (Threats)

T1: สถานการณ์การค้ำมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้บุคลากรกองทุนไม่สามารถตาม สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้ทัน

T2: ผู้เสียหายไม่ประสงค์เข้าถึงกระบวนการดำเนินคดีทำให้ไม่ได้รับความช่วยเหลือ

T3: หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชนไม่เสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณจากกองทุนเนื่องจาก กองทุนกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมจากระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนที่มีอยู่เดิม

นอกเหนือจากการทบทวนวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Re-SWOT) ที่เป็นอุปสรรคเดิมแล้ว ยังมีประเด็น อุปสรรคที่ควรพิจารณา ดังนี้

- สถานการณ์ปัญหาการค้ำมนุษย์เป็นปรากฏการณ์ที่เป็นพลวัต ทำให้ยากในการรับมือ/ จัดการ แก้ไข
- ขาดระบบปฏิบัติการที่เอื้อต่อการทำงาน เช่น งานด้านฐานข้อมูล
- การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายยังขาดความร่วมมือและขาดประสิทธิภาพในการจัดการปัญหา การค้ำมนุษย์

เมื่อพิจารณาถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของบริบทด้านการงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ในส่วนที่ข้องกับการทำงานของกองทุนฯ พบว่า สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มประเด็นหลัก คือ

1. กลุ่มพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology – IT)
2. กลุ่มพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Human Resource – HR)
3. กลุ่มพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนฯ (Administrative Management – AM)

การจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มประเด็นหลักดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การทำงานของกองทุนในช่วงระหว่างปี 2557-2559 จำเป็นต้องให้ความสำคัญ 3 ประเด็นหลักเป็นสำคัญ ซึ่งจะกล่าวถึงในเนื้อหาส่วนของแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่อไป

บทที่ 4

แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

ผลจากประชุมเชิงปฏิบัติการ การทบทวนและวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ปี 2556-2559 และการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการค้ำมนุษย์ รวมถึงการทบทวนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ (Re-SWOT and SWOT Analysis) สามารถกำหนดกรอบเนื้อหาแผนกลยุทธ์ของกองทุนฯ ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

“เป็นหน่วยงานสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์”

ข้อความวิสัยทัศน์นี้ต้องการชี้ให้เห็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามบทบาทหน้าที่ที่พระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2551 ได้กำหนดไว้

พันธกิจ

1. ให้การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์
2. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายในสังคมมีส่วนร่วมขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

วัตถุประสงค์/ เป้าหมาย

1. ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้รับการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพ
2. องค์กรภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ผลผลิตและผลลัพธ์

1. การคุ้มครองสวัสดิภาพเหยื่อผู้เสียหายเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
2. ภาคีเครือข่ายการทำงานในการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์
3. ระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
2. เสริมสร้างเครือข่ายเพื่อเป็นหุ้นส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ

คำอธิบายเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์และความเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อม

จากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ประเด็น สามารถวิเคราะห์ให้เห็นความเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในเนื้อหาส่วนที่ 3 กล่าวคือ

ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนฯ (Administrative Management – AM) มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1. การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีเป้าประสงค์ที่จะสร้างการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ และการช่วยเหลือคุ้มครองเหยื่อผู้เสียหายภายใต้แนวทางการบริหารจัดการของกองทุนผ่านโครงการกิจกรรมต่างๆ

ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology – IT) มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของทั้งการทำงานของกองทุนและหน่วยงานองค์กรภาคีเครือข่ายผ่านการใช้

ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาชุดความรู้ เทคนิคเครื่องมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานทั้งในส่วน of กองทุนฯ และการทำงานของหน่วยงานองค์กรภาคี

ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Human Resource – HR) มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างเครือข่ายเพื่อเป็นหุ้นส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้าร่วมเป็นองค์กรภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ในฐานภาคีเชิงยุทธศาสตร์ มีศักยภาพความรู้ ความสามารถในการขับเคลื่อนและยกระดับการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงและมีความซับซ้อน

สรุปยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงาน/โครงการรองรับแผนกลยุทธ์ พ.ศ.2557-2559

ของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 1. สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เป้าประสงค์ : 1. สร้างการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์

2. เหยื่อผู้เสียหายสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการได้รับความช่วยเหลือ

กลยุทธ์ :

1. การประชาสัมพันธ์และพัฒนาแนวทางการให้การช่วยเหลือ
2. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์	แผนงาน/ โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			57	58	59		
1.1 การ ประชาสัมพันธ์ และพัฒนา แนวทางการให้ การช่วยเหลือ	1.1.1 การศึกษา รูปแบบ แนวทางการให้ ความช่วยเหลือ เหยื่อผู้เสียหาย	จำนวน โครงการ พัฒนารูปแบบ แนวทางการ ให้ความ ช่วยเหลือฯ	1 โครงการ	-	-	(พัฒนา ความ ร่วมมือ/ ตั้ง คณะทำงาน)	กบท. / สปป. (พส.)
	1.1.2 การ จัดทำชุดความรู้	จำนวนชุด ความรู้	-	1 เรื่อง	1 เรื่อง	2,000,000	กบท.
1.2 การ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการ รับรู้เกี่ยวกับ ปัญหาการ ค้ามนุษย์	1.2.1 การ ประชาสัมพันธ์ กองทุนฯ / การ สร้างการรับรู้ บทบาทการ ทำงานของ กองทุนฯ	จำนวนสื่อ ประชาสัมพันธ์	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1,500,000	กบท.

ยุทธศาสตร์ที่ 2. เสริมสร้างเครือข่ายเพื่อเป็นหุ้นส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

- เป้าประสงค์ :**
1. หน่วยงานภาครัฐ/ เอกชนเข้ามาเป็นหน่วยงานองค์กรร่วมขับเคลื่อน
  2. พัฒนาแนวทางการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่หลากหลาย (การทำงานเชิงรุก)

- กลยุทธ์ :**
1. เสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่าย
  2. การพัฒนาชุดความรู้ในการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์	แผนงาน/ โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			57	58	59		
2.1 การ เสริมสร้าง ศักยภาพ ภาคี เครือข่าย	2.1.1 เวที แลกเปลี่ยน เรียนรู้และถอด บทเรียนการ ทำงาน	จำนวน กิจกรรมการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ฯ	1 เวที	1 เวที	1 เวที	4,500,000	พมจ. / ศป.คม.จว. องค์กร ภาคี เครือข่าย
	2.1.2 การ พัฒนาศักยภาพ เจ้าหน้าที่ ศป. คม.	จำนวน กิจกรรมการ พัฒนา ศักยภาพฯ	1 เวที	1 เวที	1 เวที	4,500,000	กบท.
	2.1.3 การ พัฒนาข้อเสนอ โครงการ	จำนวน กิจกรรมการ พัฒนา ศักยภาพฯ	1 เวที	1 เวที	-	4,000,000	กบท.
2.2 การ พัฒนาชุด ความรู้ใน การจัดการ ปัญหา การค้า มนุษย์	2.2.1 โครงการวิจัย การจัดการ ปัญหาการค้า มนุษย์ใน รูปแบบที่ หลากหลาย	จำนวน โครงการวิจัย	1 โครงการ	-	-	4,000,000	กบท. และ สถาบัน วิชาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ

- เป้าประสงค์
1. ส่งเสริมการทำงานเชิงรุกในระดับพื้นที่
  2. พัฒนาระบบปฏิบัติการและชุดความรู้ในการปฏิบัติงาน

- กลยุทธ์
1. การจัดการความรู้ในองค์กร
  2. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ
  3. การพัฒนาระบบฐานข้อมูล

กลยุทธ์	แผนงาน/ โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			57	58	59		
3.1 การจัดการความรู้ในองค์กร	3.1.1 การจัดการความรู้ในองค์กร	จำนวนเอกสารชุดความรู้	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1,200,000	กบท.
3.2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ	3.2.1 โครงการศึกษาแนวทางการจัดสรรงบประมาณลงสู่พื้นที่จังหวัดและแนวทางการบริหารจัดการของ สป. คม. จว.	จำนวนโครงการวิจัย	-	1 โครงการ	-	1,500,000	กบท. ศ ป . ค ม . จังหวัด พมจ. และ เจ้าหน้าที่ ศ ป . ค ม . จังหวัด
3.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูล	3.3.1 โครงการพัฒนาระบบปฏิบัติการและจัดทำเว็บไซต์กองทุน	จำนวนโครงการวิจัย	1 โครงการ		-	2,500,000	กบท. และ ส ถ า บั น วิชาการ

แผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

ประเด็น	กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			หน่วยงาน รับผิดชอบ
				2557	2558	2559	
การพัฒนาบุคลากร	4.1. การพัฒนา ศักยภาพบุคลากร	4.1.1 โครงการฝึกอบรมและพัฒนา ศักยภาพบุคลากร กองทุนฯ (โครงการ 2.1.2 การพัฒนา ศักยภาพเจ้าหน้าที่ สป.คม.)	เวทีพัฒนา ศักยภาพบุคลากร	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	กบท.
			ร้อยละของบุคลากร กองทุนฯ มีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	กบท.
		4.1.2 โครงการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการ กองทุนเพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการ ทำงาน	กิจกรรม การศึกษา ดูงานและการ ประชุม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ในต่างประเทศ	1 ครั้ง			กบท.
	4.2 เพิ่ม ประสิทธิภาพ ในการทำงาน	4.2.1 ประเมินผลการ ปฏิบัติงานบุคลากร กองทุนฯ (โครงการ 2.1.1 เวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนการ ทำงาน)	เวทีการ ประชุมเชิง ปฏิบัติการ	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	กบท.
		4.2.2 จัดทำคู่มือ	จำนวนชุด	1 ชุด	1 ชุด	1 ชุด	กบท.

		แลกเปลี่ยนความรู้ (โครงการ 3.1.1 การ จัดการความรู้ใน องค์กร)	คู่มือความรู้				
		4.2.3 สร้างการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับบุคลากร ส่วนภูมิภาค (โครงการ 1.1.2 การ จัดทำชุดความรู้)	เวที แลกเปลี่ยน เรียนรู้	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	กบท.

แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนฯ

ประเด็น	กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			หน่วยงาน รับผิดชอบ
				2557	2558	2559	
การพัฒนา ฐานข้อมูล และ เทคโนโลยี สารสนเทศ	5.1 ออกแบบ ระบบ ฐานข้อมูล	ดำเนินการผ่าน โครงการ 3.3.1	รายงานผล การศึกษา	1 เรื่อง	-	-	กบท.,
		โครงการพัฒนาระบบ ปฏิบัติการและจัดทำ เว็บไซต์กองทุน	คู่มือ ระบบปฏิบัติ การ	2 ชุด	-	-	
	5.2 พัฒนา ศักยภาพการ ใช้งานและ ขยายผล	ดำเนินการผ่าน โครงการ 4.1.1 การ พัฒนาศักยภาพการใช้ งานและขยายผลสู่ ภาคีเครือข่าย	เผยแพร่องค์ ความรู้ด้าน การใช้งาน ระบบปฏิบัติ การกองทุน	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	กบท.
		โครงการใน แผนพัฒนาบุคลากร โครงการฝึกอบรม และพัฒนาศักยภาพ บุคลากรกองทุนฯ	ร้อยละของ บุคลากร กองทุนฯ มีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	

แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2557

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1. สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เป้าประสงค์ : 1. สร้างการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์
2. ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการได้รับความช่วยเหลือ

กลยุทธ์ : 1. การประชาสัมพันธ์และพัฒนาแนวทางการให้การช่วยเหลือ
2. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
1.1 การประชาสัมพันธ์ และพัฒนาแนวทางการ ให้การช่วยเหลือ	1.1.1 การศึกษา รูปแบบแนวทางการ ให้ความช่วยเหลือ ผู้เสียหายจากการ กระทำความผิดฐาน ค้ามนุษย์	เพื่อให้กองทุนฯ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรูปแบบแนวทางการ ให้ความช่วยเหลือ ผู้เสียหายที่สอดคล้อง ตามเจตนารมณ์ พ.ร.บ.ฯ และสถานการณ์การ ค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้น	- ศึกษาข้อมูล - ประชุมหารือร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - นำเสนอคณะกรรมการ บริหารกองทุน	ม.ค. – ส.ค. 57	พัฒนาความ ร่วมมือกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	รูปแบบแนวทางการ ให้ความ ช่วยเหลือ ผู้เสียหายจากการ กระทำความผิด ฐานค้ามนุษย์	กบท., พส. (สปป.)

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
1.2 การประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ เกี่ยวกับปัญหาการ ค้ามนุษย์	1.2.1 การประชาสัมพันธ์กองทุนฯ / การสร้างการรับรู้ บทบาทการทำงานของ กองทุนฯ	เพื่อให้เกิดการรับรู้ บทบาทการทำงานของ กองทุนฯ และเกิดความ ร่วมมือในการจัดการ ปัญหาการค้ามนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อคณะกรรมการฯ - ขอความเห็นชอบ - พัฒนาโครงการ - ดำเนินโครงการ 	ม.ค. – ส.ค. 57	100,000	จำนวนสื่อ ประชาสัมพันธ์	กบท.,

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2. เสริมสร้างเครือข่ายเพื่อเป็นหุ้นส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

- เป้าประสงค์ :
1. หน่วยงานภาครัฐ/ เอกชนเข้ามาเป็นหน่วยงานองค์กรร่วมขับเคลื่อน
  2. พัฒนาแนวทางการจัดการปัญหาค้ามนุษย์ในรูปแบบที่หลากหลาย (การทำงานเชิงรุก)

- กลยุทธ์ :
1. เสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่าย
  2. การพัฒนาชุดความรู้ในการจัดการปัญหาค้ามนุษย์

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
2.1 การเสริมสร้าง ศักยภาพภาคีเครือข่าย	2.1.1 เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้และถอด บทเรียนการทำงาน	เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน และร่วมกันระหว่างภาคี เครือข่าย	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุปบทเรียนจากการทำงาน - ประเมินผลการประชุมเชิง ปฏิบัติการ 	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	1,000,000	เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์การ ทำงาน และค้นหา บทเรียนจากการ ทำงาน	กบท.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
2.1 การเสริมสร้าง ศักยภาพภาคีเครือข่าย	2.1.2 การพัฒนา ศักยภาพเจ้าหน้าที่ ศป.คม. 2.1.3 การพัฒนา ข้อเสนอโครงการ	เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน และร่วมกันระหว่างภาคี เครือข่าย	- ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุปบทเรียนจากการทำงาน - ประเมินผลการประชุมเชิง ปฏิบัติการ	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	1,500,000	เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์การ ทำงาน และค้นหา บทเรียนจากการ ทำงาน	กบท. *เป็นการผนวก รวมกิจกรรม เนื่องจาก กลุ่มเป้าหมาย โครงการเป็น กลุ่มเดียวกัน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
2.2 การพัฒนาชุดความรู้ ในการจัดการปัญหา การค้ามนุษย์	2.2.1 โครงการวิจัย การจัดการปัญหา การค้ามนุษย์ใน รูปแบบที่หลากหลาย	เพื่อสร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับการจัดการ ปัญหาการค้ามนุษย์ใน รูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเป็นทุนความรู้ สำหรับภาคีเครือข่าย และสะท้อนผลการ ทำงานของกองทุนฯ	- ขออนุมัติโครงการ - จัดทำข้อกำหนดโครงการ - แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาข้อเสนอโครงการ - จัดทำสัญญาจ้างและอนุมัติ การดำเนินโครงการ	ม.ค. 57 – มี.ค. 58	4,000,000	รายงานเอกสาร การวิจัย และ เอกสารชุดความรู้ ต่างๆ	กบท. และ สถาบันวิชาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ

- เป้าประสงค์
1. ส่งเสริมการทำงานเชิงรุกในระดับพื้นที่
  2. พัฒนาระบบปฏิบัติการและชุดความรู้ในการปฏิบัติงาน

- กลยุทธ์
1. การจัดการความรู้ในองค์กร
  2. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
3.1 การจัดการ ความรู้ในองค์กร	3.1.1 การจัดการ ความรู้ในองค์กร	เพื่อประมวลสรุปองค์ ความรู้และบทเรียนเชิง ประสบการณ์จากทำงาน เพื่อใช้สำหรับการ ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ภายในและ ภายนอกองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ยกร่างเอกสารชุดความรู้ - นำเสนอเอกสารชุดความรู้ - ประมวลสรุปและจัดพิมพ์ เอกสารเผยแพร่ 	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	700,000	เอกสารชุดความรู้ และบทเรียนการ ทำงานเชิง ประสบการณ์	กบท.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
3.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูล	3.3.1 โครงการพัฒนาระบบปฏิบัติการและจัดทำเว็บไซต์กองทุน	เพื่อพัฒนาและออกแบบระบบปฏิบัติการที่เอื้อต่อการทำงานของกองทุน ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์กองทุนสำหรับการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงาน และการพัฒนาคู่มือระบบปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - จัดทำข้อกำหนดโครงการ - แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการ - จัดทำสัญญาจ้างและอนุมัติการดำเนินโครงการ 	มี.ค. 57 – พ.ค. 58	2,500,000	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์กองทุนฯ - ระบบปฏิบัติการ - ฐานข้อมูลออนไลน์ - เอกสารชุดคู่มือระบบปฏิบัติการ 	กบท. และสถาบันวิชาการ

แผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
4.1 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.1.1 โครงการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร กองทุนฯ (ดำเนินการผ่านโครงการ 2.1.2 การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ศป.คม.)	เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน และร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย	- ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุปบทเรียนจากการทำงาน - ประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	1,500,000	เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน และค้นหาบทเรียนจากการทำงาน	กบท.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
4.1 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.1.2 โครงการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการกองทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน	เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน และพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพผ่านการเรียนรู้การทำงานจากหน่วยงานองค์กรในต่างประเทศ	- ขออนุมัติโครงการ - ติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างองค์กรประเทศ - เดินทางศึกษาดูงานและจัดประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ - สรุปผลรายงานการศึกษาดูงาน	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	3,500,000	กิจกรรมการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างหน่วยงานในต่างประเทศ	กบท.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
4.2 เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	4.2.1 ประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรกองทุนฯ (ดำเนินการผ่านโครงการ 2.1.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการทำงาน)	เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานและร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุบทบทเรียนจากการทำงาน - ประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ 	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	1,000,000	เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน และค้นหาคำตอบจากการทำงาน	กบท.
	4.2.2 จัดทำคู่มือแลกเปลี่ยนความรู้ (ดำเนินการผ่านโครงการ 3.1.1 การจัดการความรู้ในองค์กร)	เพื่อประมวลสรุปองค์ความรู้และบทเรียนเชิงประสบการณ์จากการทำงานเพื่อใช้สำหรับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและภายนอกองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ยกร่างเอกสารชุดความรู้ - นำเสนอเอกสารชุดความรู้ - ประมวลสรุปและจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ 	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	700,000	เอกสารชุดความรู้และบทเรียนการทำงานเชิงประสบการณ์	กบท.
	4.2.3 สร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรส่วนภูมิภาค (ดำเนินการผ่านโครงการ 1.1.2 การจัดทำชุดความรู้)	เพื่อให้กองทุนฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีรูปแบบแนวทางการให้ความช่วยเหลือเหยื่อผู้เสียหายที่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ พ.ร.บ.ฯ และสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาข้อมูลและประชุมหารือร่วมกับ พส. และ สปป. - นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุน - กำหนดแนวทางการดำเนินโครงการ 	ม.ค. – ส.ค. 57	พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวนโครงการพัฒนารูปแบบแนวทางการให้ความช่วยเหลือฯ	กบท., พส. สปป.

แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนฯ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
5.1 ออกแบบระบบ ฐานข้อมูล	ดำเนินการผ่าน โครงการ 3.3.1 โครงการพัฒนา ระบบปฏิบัติการและ ฐานข้อมูลกองทุน	เพื่อพัฒนาและออกแบบ ระบบปฏิบัติการที่เอื้อต่อการ ทำงานของกองทุน ไม่ว่าจะเป็น เป็นเว็บไซต์กองทุนสำหรับ การประชาสัมพันธ์ การ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การ พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อ การปฏิบัติงาน และการ พัฒนาคู่มือระบบปฏิบัติการ	- ขออนุมัติโครงการ - จัดทำข้อกำหนดโครงการ - แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาข้อเสนอโครงการ - จัดทำสัญญาจ้างและ อนุมัติการดำเนินโครงการ	ม.ค. 57 – มี.ค. 58	2,500,000	- เว็บไซต์กองทุนฯ - ระบบปฏิบัติการ - ฐานข้อมูล ออนไลน์ - เอกสารชุดคู่มือ ระบบปฏิบัติการ	กบท. และ สถาบัน วิชาการ
5.2 พัฒนาศักยภาพการ ใช้งานและขยายผล	ดำเนินการผ่าน โครงการ 4.1.1 การ พัฒนาศักยภาพการใช้ งานและขยายผลสู่ภาคี เครือข่ายโครงการใน แผนพัฒนาบุคลากร โครงการฝึกอบรมและ พัฒนาศักยภาพ บุคลากรกองทุนฯ	เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์การ ทำงาน และร่วมกันระหว่าง ภาคีเครือข่าย	- ขออนุมัติโครงการ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุบทบทเรียนจากการ ทำงาน - ประเมินผลการประชุมเชิง ปฏิบัติการ	ธ.ค. 56. – ส.ค. 57	1,500,000	เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์การ ทำงาน และค้นหา บทเรียนจากการ ทำงาน	กบท.

บทที่ 5
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
(Executive Summary)

การทบทวนและวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ปี 2557-2559 ชี้ให้เห็นว่าบริบทปัญหาการค้ามนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่ง “คนทำงาน” ด้านการค้ามนุษย์จำเป็นต้องรู้เท่าทันและมีแนวคิดนำการเปลี่ยนแปลง ในส่วนขององค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ซึ่งมีภารกิจหลักในการสนับสนุนการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในฐานะแหล่งทุนจำเป็นต้องมีหลักคิดและแนวทางการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ตลอดจนต้องมีระบบสนับสนุนการทำงานที่เพียงพอทั้งในส่วนการบริหารจัดการกองทุน และการสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานองค์กรภาคีเครือข่าย

ดังนั้น กระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติซึ่งเป็นการดำเนินงานในระยะต่อไปกองทุนฯ ต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับ

1. การสื่อสารแผนยุทธศาสตร์กองทุนฯ ให้กับองค์กรภาคีเครือข่ายเพื่อรับรู้ทิศทาง เป้าหมายและผลลัพธ์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะคุณภาพผลงานของกองทุนฯ ขึ้นอยู่กับคุณภาพผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย
2. การสร้างความรู้ ความเข้าใจและการยอมรับแผนยุทธศาสตร์ให้บุคลากรทุกระดับภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในตำแหน่งผู้บริหารขององค์กร เพราะเป็นปัจจัยหลักสำคัญในการเริ่มต้นกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บุคลากรขององค์กรทุกคนปฏิบัติตาม
3. การวิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ภายในองค์กรร่วมกัน ที่ประกอบไปด้วย กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ระบุผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด ชัดเจน พร้อมทั้งการประมาณการระยะเวลาในการดำเนินงาน ตลอดจนมาตรการในการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน
4. แปลงตัวชี้วัดความสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์ให้เป็นตัวชี้วัดในระดับบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสร้างความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองให้บรรลุความสำเร็จที่มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง ความสำเร็จตามตัวชี้วัดในระดับหน่วยงานหรือองค์กร
5. ดำเนินการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการโดยมีการติดตามและประเมินผลแทรกอยู่ในเนื้อหาของโครงการ เพื่อที่จะสามารถประเมินและวิเคราะห์ถึงผลลัพธ์และบทเรียนสำหรับการปรับปรุงการทำงาน ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น ข้อเสนอแนะในการดำเนินการโครงการจัดทำแผนกลยุทธ์กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในระยะต่อไป ควรจะนำแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่เป็นผลผลิตจากการดำเนินการโครงการระยะที่ 1 มาปรับปรุงเพื่อแปลงสู่การปฏิบัติจริงตามกระบวนการและขั้นตอนดังที่ได้กล่าวไว้แล้วตามหลักการเบื้องต้น เพื่อให้กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานที่มีความเป็นเลิศด้วยการบริหารจัดการยุทธศาสตร์สมัยใหม่ตามหลักการและข้อสังเกต ดังนี้

- หน่วยงานหรือองค์กรที่ดีเลิศ ต้องมีความแตกต่างจากหน่วยงานหรือองค์กรที่ดีเด่นหรือองค์กรที่ดีทั่วไป ดังนั้น ยุทธศาสตร์การบริหารต้องชี้ให้เห็นความแตกต่าง และความแตกต่างดังกล่าวนี้สามารถสร้างได้ด้วยความสำเร็จในการบริหารยุทธศาสตร์องค์กรให้เกิดการปฏิบัติได้จริง ซึ่งต่างจากหน่วยงานหรือองค์กรบางแห่งที่มีแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นเลิศแต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จได้จริง
- การเลือกใช้เครื่องมือทางการบริหารองค์กรนั้น ควรจะมีการวิเคราะห์ให้เกิดความเหมาะสมต่อภารกิจและวัฒนธรรมขององค์กร ใช่ว่าทุกเครื่องมือทางการบริหารจะเหมาะสมกับการพัฒนาองค์กรทุกแห่งเสมอไป ดังนั้น การเลือกสรรเครื่องมือทางการบริหารมาใช้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญต่าง ๆ เช่น ภาระหน้าที่, วัฒนธรรมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การแปลงแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติจำต้องวิเคราะห์เพื่อกำหนดเครื่องมือในการแปลงแผนที่มีความเหมาะสมต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างแท้จริง
- เครื่องมือทางการบริหารมีอยู่มากมายในโลกการบริหาร และทุกเครื่องมือล้วนแล้วแต่มีประโยชน์ทั้งสิ้น ในหลายหน่วยงานหรือองค์กรใช้เครื่องมือทางการบริหารมากกว่า 1 เครื่องมือในการบริหาร ความแตกต่างที่สำคัญคือบุคลากรควรจะทราบว่าเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารเพื่อการพัฒนาองค์กรที่มีมากกว่า 1 เครื่องมือนั้น มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างไร มิเช่นนั้นแล้ว บุคลากรจะเกิดความสับสนจนก่อให้เกิดภาระที่เพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น การแปลงแผนยุทธศาสตร์กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์สู่การปฏิบัตินั้น มีความพยายามในการเชื่อมโยงเครื่องมือทางการบริหารต่าง ๆ ที่ใช้ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ดังนั้น หากมีการวิเคราะห์เพื่อกำหนดเครื่องมือใด ๆ ก็ตาม จะมีการสร้างความเชื่อมโยงไปสู่เครื่องมือทางการบริหารอื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

- กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ. 2536. การย้ายถิ่นแรงงานสตรีและการค้าหญิง. กรุงเทพมหานคร
- กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ. 2540. ขบวนการนำเข้าแรงงานหญิงจากประเทศเพื่อนบ้านมาค้าประเวณี
ในไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- กฤติพงศ์ เดชส่งจรัส. รายงานฉบับสมบูรณ์ “โครงการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินผลเพื่อจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” กรุงเทพฯ. 2552.
- กรมราชทัณฑ์ .2547. รายงานการวิจัย “ค้ำมนุษย์ ธุรกิจรูปแบบใหม่” กรมราชทัณฑ์, กรุงเทพมหานคร
- กองกามโรค, กรมควบคุมโรคติดต่อ. 2541. ผลการสำรวจจำนวนสถานบริการและผู้ให้บริการทางเพศจาก
ทั่วประเทศ. กองสถิติสังคม ฝ่ายวิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลเชิงสังคม งานวิเคราะห์และวิจัยข้อมูล
แรงงาน, กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.
- จิตยา สุวรรณะชญ. 2543. แนวคิดทฤษฎีสังคม. คณะพัฒนาสังคม, กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบ
ริหารศาสตร์.
- ดร.สวดี เลอวงศ์รัตน์. 2549. การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.
- ธนะชาติ ปาลิยะเวทย์.2549. อาชญากรรมข้ามชาติค้ามนุษย์ : ผลกระทบต่อประเทศไทย.บทความวิชาการ ,
กรุงเทพมหานคร: เครือข่ายสยามเสวนา..(เอกสารอัดสำเนา)

- พรประภา สิ้นธนา.2545.องค์ความรู้การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และเงื่อนไขทางสังคมที่เหมาะสม. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรพิมล ตรีโชติ. 2543. การเคลื่อนย้ายถิ่นและการล่อลวง. (บทความวิชาการ) , กรุงเทพมหานคร: มติชนสุดสัปดาห์ .
- พัทธยา สายหู .2545. กลไกของสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 9 , กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธุ์ทิพย์ กาญจนะ, จิตรา สายสุนทร. 2550. แนวคิดทั่วไปการนิยามสิทธิมนุษยชน. คณะนิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (คำบรรยายอัดสำเนา)
- สมเกียรติ ตั้งนะโม. 2549. การค้ามนุษย์. บทความวิชาการ. มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน. เชียงใหม่.
- ศูนย์ศึกษาการย้ายถิ่น สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ชีวิตจริงที่ไม่ถูกมองเห็นของเหยื่อค้ามนุษย์ในประเทศไทย. นครปฐม. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ตุลาคม 2554. พิมพ์ครั้งที่ 1.
- อนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ.(2000) พิธีสารว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะต่อสตรีและเด็ก บทบัญญัติเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ
- เอกชัย บุญยาภิธาน, “คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ”. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2553.
- Rene Chapus. 1988. Droit Administrative General, 4th Edition. Paris :
Montchrestien.Trafficking in Persons, Briefing Kit.
- Thomas E. Hill, Jr. 1975. Servility and Self-respect in Today's Moral problems. Ed.Richard A. Wasserstrom. New York: Macmillan.
- Vorasakdi Mahatdhanabol. 1998. Chineses Studies Center, Asian Research Center For Migration Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University. Chinese Women in the Thai Sex Trade.
- Wijers, M. 1995. Supporting Victims of Trafficking. Paper Presented at the International Conference on Trafficking in Persons, Utrecht/Maastricht, November 15-19, 1994.